

Η καλλιέργεια της τριανταφυλλιάς

Αντώνης Πογιατζής
Λειτουργός Γεωργίας
στο Τμήμα Γεωργίας

Η τριανταφυλλιά είναι, ίσως, το πιο δημοφιλές και πιο διαδεδομένο καλλωπιστικό φυτό, με χιλιάδες φανατικούς θαυμαστές ανά το παγκόσμιο καθώς κατέχει την πρώτη θέση στην εμπορία δρεπτών ανθέων. Επιπλέον, αποτελεί ένα από τα απαραίτητα στοιχεία στη σύνθεση ενός κήπου και χρησιμοποιείται παραδοσιακά σε όλους τους κυπριακούς κήπους.

Είναι φυλλοβόλος θάμνος και ανήκει στην οικογένεια των Ροδοειδών. Εκτός από την καλλωπιστική της αξία και τα ευωδιαστά της άνθη, μάς παρέχει και εξαιρετικής ποιότητας αιθέριο έλαιο από τα ροδοπέταλά της που χρησιμοποιείται ευρέως στην αρωματοποιία. Επίσης, τα πέταλα των ποικιλιών με ροζ, κυρίως, άνθη

χρησιμοποιούνται στην παρασκευή γλυκών του κουταλιού και μαρμελάδων.

Λόγω της εμπορικής της αξίας έχουν δημιουργηθεί πάρα πολλές ποικιλίες και υβρίδια με χρώματα ανθέων που ποικίλουν, ενώ υπάρχουν και ποικιλίες με δίχρωμα άνθη. Επιπλέον, έχουν διαιρεθεί σε κατηγορίες όσον αφορά τη μορφή και τη χρήση τους. Οι κυριότερες μορφές που κυκλοφορούν στην κυπριακή αγορά είναι οι θαμνώδεις, οι αναρριχητικές, οι δενδρώδεις με κορμό περίπου ένα μέτρο, οι μίνι δενδρώδεις με κορμό 50-60 εκ, οι νάνες και οι πολυανθείς. Οι θαμνώδεις ποικιλίες φυτεύονται, συνήθως, σε ομάδες για τη δημιουργία εντυπωσιακών συνθέσεων, οι αναρριχώμενες κοντά σε τοίχους, πέργολες ή φράχτες, οι νάνες σε γλάστρες και οι δενδρώδεις μεμονωμένα σε ηλιόλουστες θέσεις του κήπου.

Η καλύτερη εποχή για φύτευση της τριανταφυλλιάς είναι από το Νοέμβριο μέχρι το Μάρτιο. Το έδαφος πρέπει να καλλιεργηθεί και να προστεθεί σε αυτό οργανική ύλη, όπως καλά χωνεμένη κοπριά, κομπόστα ή χούμος. Ο λάκκος φύτευσης πρέπει να έχει βάθος 20-25 εκ. και είναι προτιμότερο να ανοίγεται μία με δύο εβδομάδες πριν τη φύτευση. Το επιφανειακό στρώμα εδάφους συνίσταται να τοποθετείται ξεχωριστά από το υπόλοιπο για να χρησιμοποιηθεί κατά τη φύτευση αφού αναμειχθεί με το κατάλληλο για τριανταφυλλίες φυτόχωμα. Η τριανταφυλλιά αναπτύσσεται καλύτερα σε εδάφη μέσης σύστασης πλούσια σε οργανική ύλη με ουδέτερο ή ελαφρώς όξινο pH. Εδάφη που νεροκρατούν, τα πολύ αμμώδη και τα πολύ όξινα ή και ασβεστώδη δεν κρίνονται κατάλληλα. Κατά τη φύτευση, θα πρέπει πάντα τα φυτά να τοποθετούνται σε τέτοιο βάθος, ώστε το σημείο εμβολιασμού να είναι πάνω από την επιφάνεια του εδάφους. Καλό είναι να κλαδεύονται οι κατεστραμμένες ρίζες και να απομακρύνονται τυχόν κατεστραμμένοι βλαστοί. Βρέξτε την μπάλα χώματος μια μέρα πριν τη μεταφύτευση. Στην περίπτωση που θα φυτευτούν

γυμνόριζα φυτά θα ήταν προτιμότερο να γίνει εμβάπτιση του ριζώματος τους σε νερό για 24 ώρες πριν τη φύτευση εφόσον αυτές είναι ξηρές. Δεν επιχειρούμε ποτέ να φυτέψουμε σε παγωμένο ή πλημμυρισμένο έδαφος. Οι αποστάσεις φύτευσης είναι, συνήθως, 40-60 εκ. και καθορίζονται πάντα από τη ζωηρότητα της ποικιλίας.

Το πότισμα θα πρέπει να είναι προσεκτικό, ιδιαίτερα, τον πρώτο μήνα μετά τη φύτευση και να αποφεύγεται η χρήση υφάλμυρων και υποβαθμισμένων νερών. Κατά την περίοδο ανθοφορίας, οι ανάγκες σε νερό αυξάνονται μέχρι το στάδιο της συγκομιδής των τριανταφύλλων και του κλαδέματος όπου μετά οι αρδεύσεις πρέπει να

περιορίζονται. Τα φύλλα της τριανταφυλλιάς δεν πρέπει να ραντίζονται για αποφυγή ηλιακών εγκαυμάτων. Η άρδευση με τη χρήση βελτιωμένου συστήματος άρδευσης και ειδικά των σταγόνων κατανέμει ομοιόμορφα το νερό στο ρίζωμα, διευκολύνει την άρδευση και μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στη λίπανση των φυτών.

Όσον αφορά τη λίπανση, συνίσταται να γίνεται ενσωμάτωση Φωσφόρου και τύρφης στο έδαφος πριν τη φύτευση ή κατά την εμφάνιση των πρώτων φύλλων, ενώ το Άζωτο, το Κάλιο, ο Σίδηρος και το Μαγνήσιο να εφαρμόζονται περιοδικά κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης των φυτών. Εάν το νερό άρδευσης περιέχει πολλά άλατα δεν λιπαίνουμε αλλά προσθέτουμε μόνο κοπριά και ποτίζουμε σε πιο τακτά χρονικά διαστήματα.

Το κλάδεμα της τριανταφυλλιάς εφαρμόζεται στα τέλη του Χειμώνα, πριν την έκπτυξη των νέων οφθαλμών. Η τριανταφυλλιά επιδέχεται αυστηρά κλαδέματα. γι' αυτό μην τη "λυπάστε". Η απουσία κλαδέματος προκαλεί ξυλοποίηση βλαστών και μείωση της παραγωγής ανθέων. Κάντε, λοιπόν, βαθύ ανανεωτικό κλάδεμα και αφαιρέστε ξερούς, άγριους, λαίμαργους και ασθενικούς βλαστούς ή βλαστούς που έχουν κατεύθυνση προς το κέντρο του φυτού. Προσοχή στις ποικιλίες που ανθίζουν μόνο μια φορά το έτος γιατί η αφαίρεση των νεαρών βλαστών σταματά την ανθοφορία. Κλαδέψτε σε γωνιά 45° περίπου κάτω από το δεύτερο πεντάφυλλο αφήνοντας 3 – 5 μάτια. Κλαδέψτε τις αναρριχώμενες ποικιλίες κόβοντας στο μισό τους δευτερεύοντες βλαστούς αφήνοντας άθικτο τον κεντρικό βλαστό. Επίσης, καλό θα ήταν να αφαιρούνται τα ώριμα άνθη, ώστε να παρατείνεται η ανθοφορία. Μια από τις σημαντικότερες καλλιεργητικές φροντίδες που πρέπει να εφαρμόζεται είναι το επιφανειακό σκάλισμα του εδάφους, το οποίο πρέπει να γίνεται 4 – 5 φορές το χρόνο. Η διαδικασία αυτή αερίζει το έδαφος και οι τριανταφυλλίες ανθίζουν συχνότερα. Το βαθύ σκάψιμο πρέπει να αποφεύγεται γιατί καταστρέφει τις ρίζες. Το δέσιμο των βλαστών στις αναρριχητικές ποικιλίες προσφέρει προστασία από τους δυνατούς ανέμους, ενώ η κάλυψη του εδάφους με φλοιό πεύκου, βότσαλα ή άλλο εδαφοκαλυπτικό υλικό προστατεύει το ρίζωμα από τους χειμερινούς παγετούς. Η αφαίρεση των ζιζανίων καλύτερα να γίνεται όπου είναι δυνατό με το χέρι.

Η τριανταφυλλιά πολλαπλασιάζεται από το τέλος του Φθινοπώρου ως τις αρχές της Άνοιξης, συνήθως, με μοσχεύματα ή με μπόλιασμα. Φυσικά, μπορεί να πολλαπλασιαστεί και με άλλες μεθόδους, όπως με παράρριζα, με σπόρο και με καταβολάδες, είναι, όμως, μέθοδοι που χρησιμοποιούνται σε πιο μικρή κλίμακα. Ο πολλαπλασιασμός με μοσχεύματα είναι εύκολος και γρήγορος και δίνει φυτά πανομοιότυπα με το μητρικό φυτό. Το μπόλιασμα γίνεται, κυρίως, με ενοφθαλμισμό και έχει σαν πλεονέκτημα το μικρό χρονικό διάστημα στο οποίο έχουμε μεγάλα και αποδοτικά φυτά.

Ένας από τους πιο σοβαρούς εχθρούς της τριανταφυλλιάς είναι ο τετράνυχος, ο οποίος προσβάλλει την κάτω επιφάνεια των φύλλων και προκαλεί καστανοκίτρινες κηλίδες στα φύλλα. Άλλος σοβαρός εχθρός της τριανταφυλλιάς είναι οι αφίδες, οι οποίες προσβάλουν τα νεαρά φύλλα

και βλαστούς προκαλώντας μαρασμό και αναδίπλωση των φύλλων και των μπουμπουκιών την Άνοιξη. Επίσης, η τριανταφυλλιά μπορεί να προσβληθεί από θρίπες, ψώρα και νηματώδεις. Οι μυκητολογικές ασθένειες που προσβάλουν την τριανταφυλλιά είναι το ωίδιο, ο περονόσπορος, η μαύρη κηλίδα, ο βοτρύτης, το βερτισίλιο και η σκωρίαση. Η πιο συχνά εμφανιζόμενη ασθένεια είναι το ωίδιο, το οποίο εμφανίζεται, κυρίως, όταν, κατά το πότισμα ή για άλλο λόγο, βρέχουμε τα φύλλα. Η διάγνωση του ωιδίου είναι εύκολη εξαιτίας του έντονου λευκού υποστρώματος σαν χνούδι που δημιουργεί στα φύλλα τους βλαστούς και στα μπουμπουκία.

Πηγές:

Εικόνα 1: www.photoleke.ning.com

Εικόνα 2: www.rustica.fr

Εικόνα 3: www.taxiarxi.blogspot.com